

CETUS

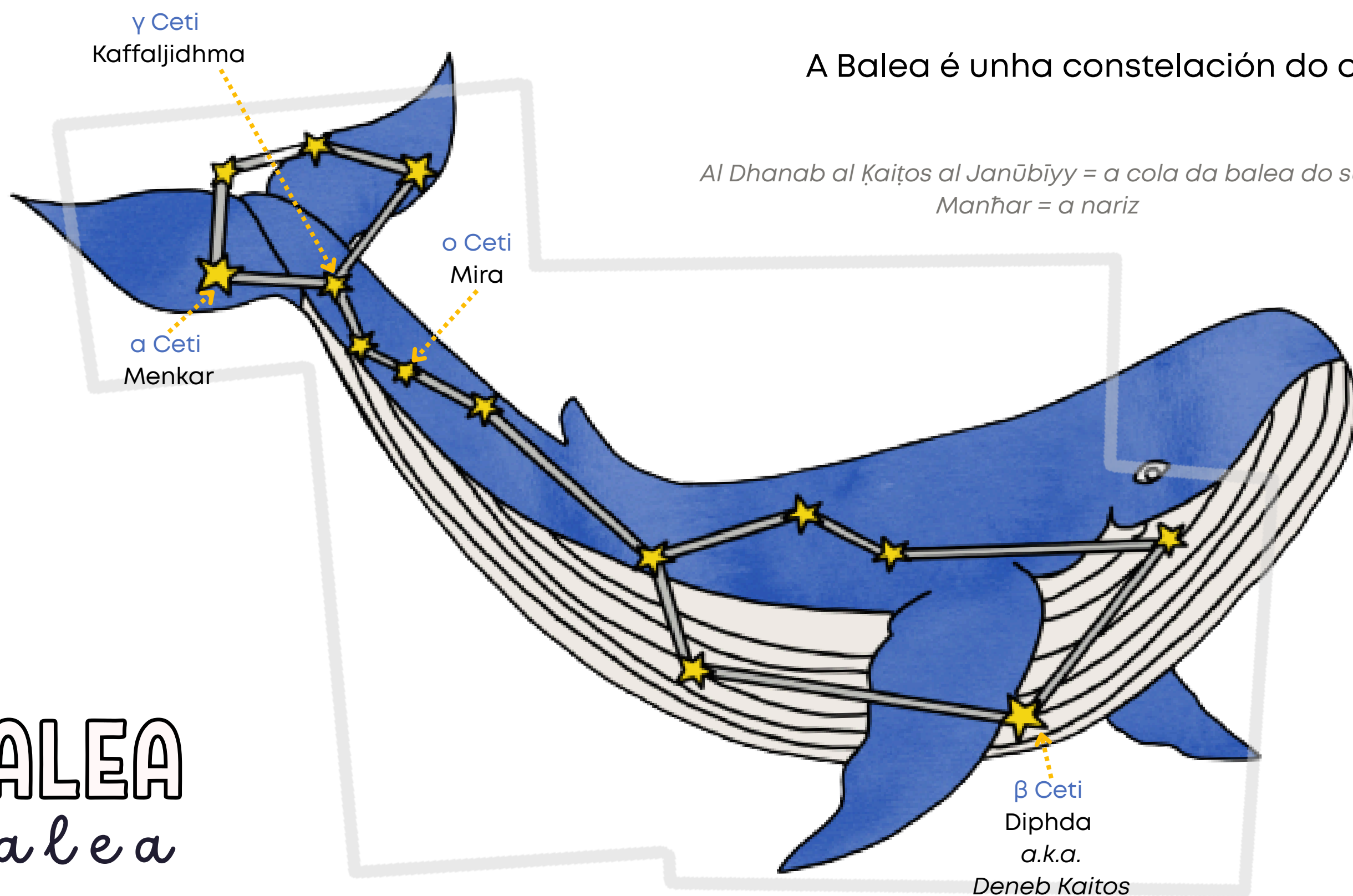
a constelación da balea

Todos os peixes do océano foxen espantados ao oír o canto da balea **Cetus**. A pobre non ten o don da música e non sabe entoar as notas como o resto de baleas. Porén, a ela encántalle facelo e non vai a deixar de cantar porque ao resto non lle guste. Por iso, cada noite sae á superficie para agasallar co seu canto ás estrelas, que sempre están aí para escoitala.

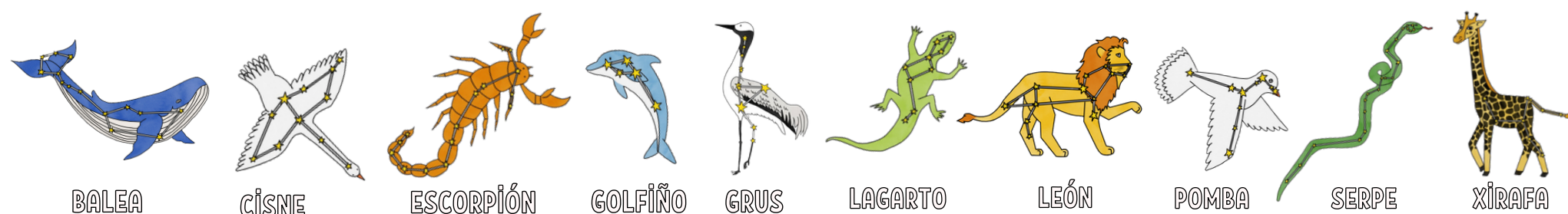
A Balea é unha constelación do outono

Al Dhanab al Kaiṭos al Janūbiyy = a cola da balea do sur
Manḥar = a nariz

BALEA
balea

As constelacións son agrupacións de estrelas que podemos ver dende a Terra no firmamento. As recoñecemos polas súas formas e pola súa localización no ceo en relación a outras constelacións.

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

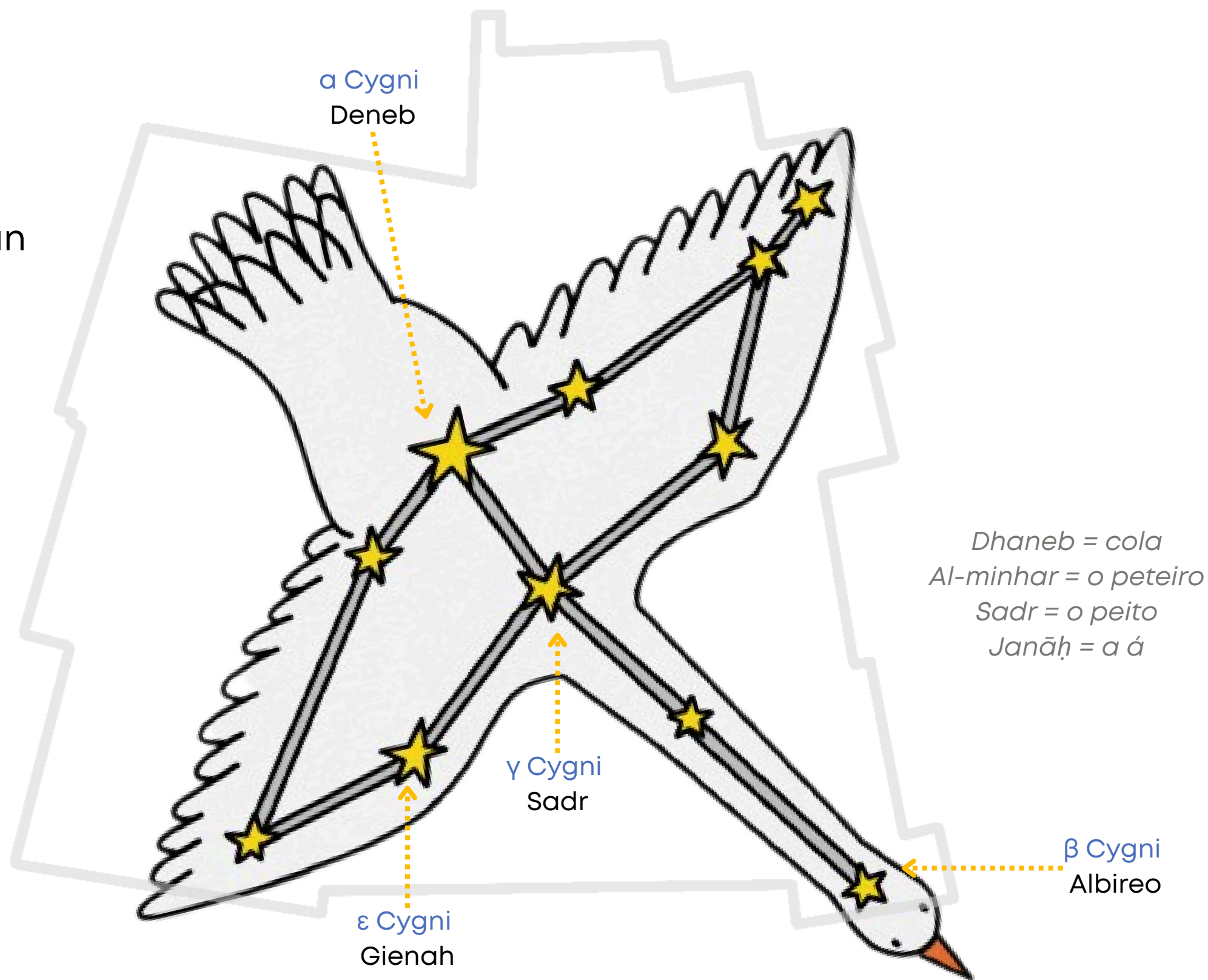
CYGNUS

a constelación do cisne

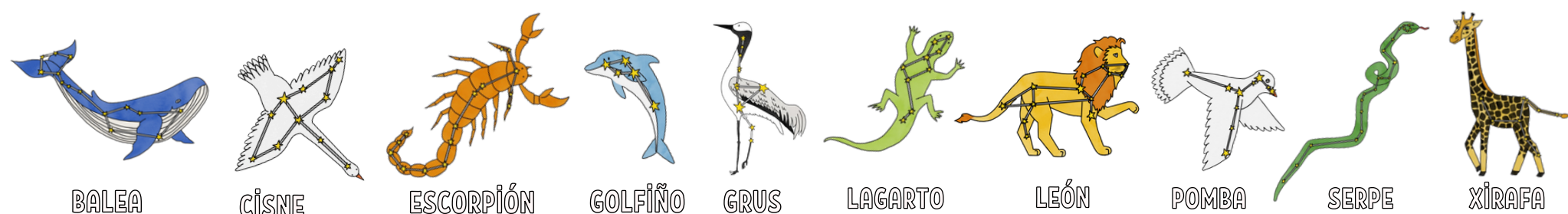
O cisne **Cygnus** posúe unha beleza única, envexada polo resto de animais da lagoa. Deixa a todos abraiados co seu voo, que semella unha danza aérea. Pero o que ninguén sabe é que cada noite Cygnus se achega á auga a observar o seu reflexo baixo a luz das estrelas, e ningunha noite lle gusta como se ve. Séntese moi apremado pola opinión do resto de animais sobre o seu aspecto e cada día pregúntase se a súa beleza exterior estará á altura das expectativas dos demais. Chegará a noite na que Cygnus coñeza ao animal que lle faga entender que a beleza da súa plumaxe é insignificante en comparación coa do seu corazón e que iso é o que verdadeiramente importa.

O Cisne é unha constelación do verán

CÍSNE
cisne

A agrupación de estelas das constelacións non son naturais, é dicir, estas non están formadas por estrelas que están unhas preto das outras (se ben pode darse algún caso, non é unha premisa).

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

DESCOBRER OS ANIMAIS QUE SE AGOCHAN NO FIRMAMENTO

SCORPIUS

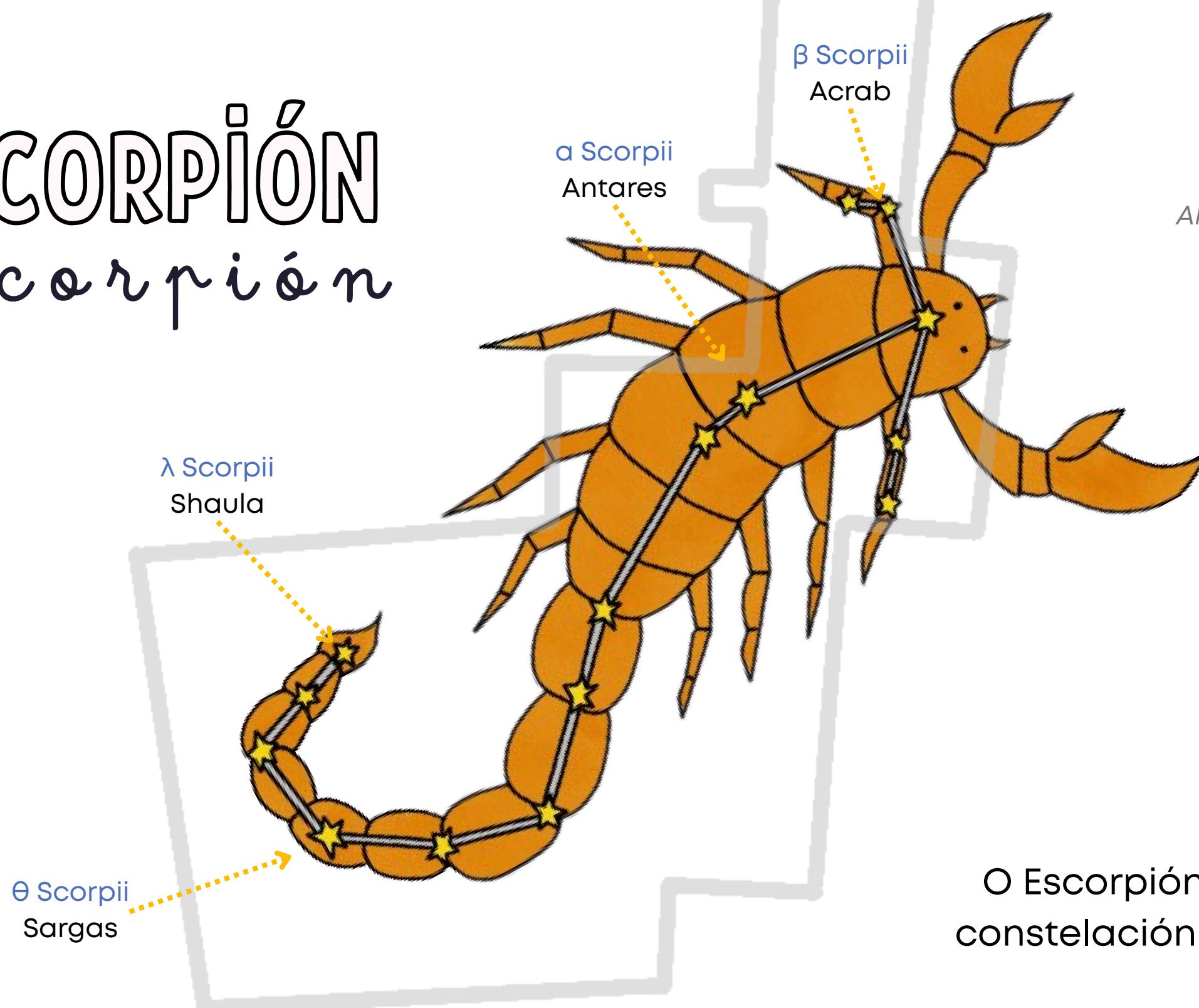
a constelación do escorpión

Unha noite de pouca visibilidade, Cygnus chocou contra unha árbore e rompeu unha das súas patas. Despois de moito gritar sen que ninguén o escoitara, asomouse dende a escuridade o escorpión **Scorpius**, amosando o seu temible aguillón. O cisne, atemorizado, díxolle que fuxise, pero Scorpius achegouse aínda máis a el e púxose a vendarlle a pata ferida cunha venda bordada de estrelas, cosida co seu propio aguillón. Cygnus aínda estaba sen palabras, así que Scorpius dixo:

- Queres ser o meu amigo?

ESCORPIÓN

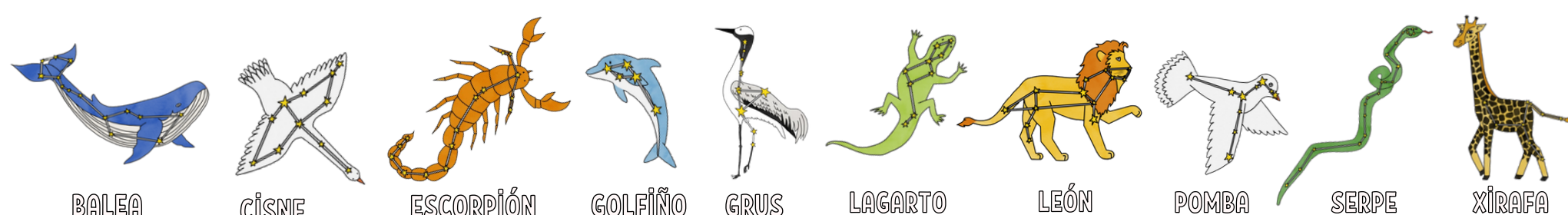
escorpión

Anti-Ares = rival de Ares
Al-šawlā = o aguillón erguido
Al-ʿaqrab = o escorpión

O Escorpión é unha constelación do verán

As constelacións son agrupacións arbitrarias de estrelas, baseadas na perspectiva que temos dende a Terra. As representacións e unións non serían as mesmas se viaxásemos no tempo ou no espazo.

BALEA

CISNE

ESCORPIÓN

GOLFINHO

GRUS

LAGARTO

LEÓN

POMBA

SERPE

XÍRAFA

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

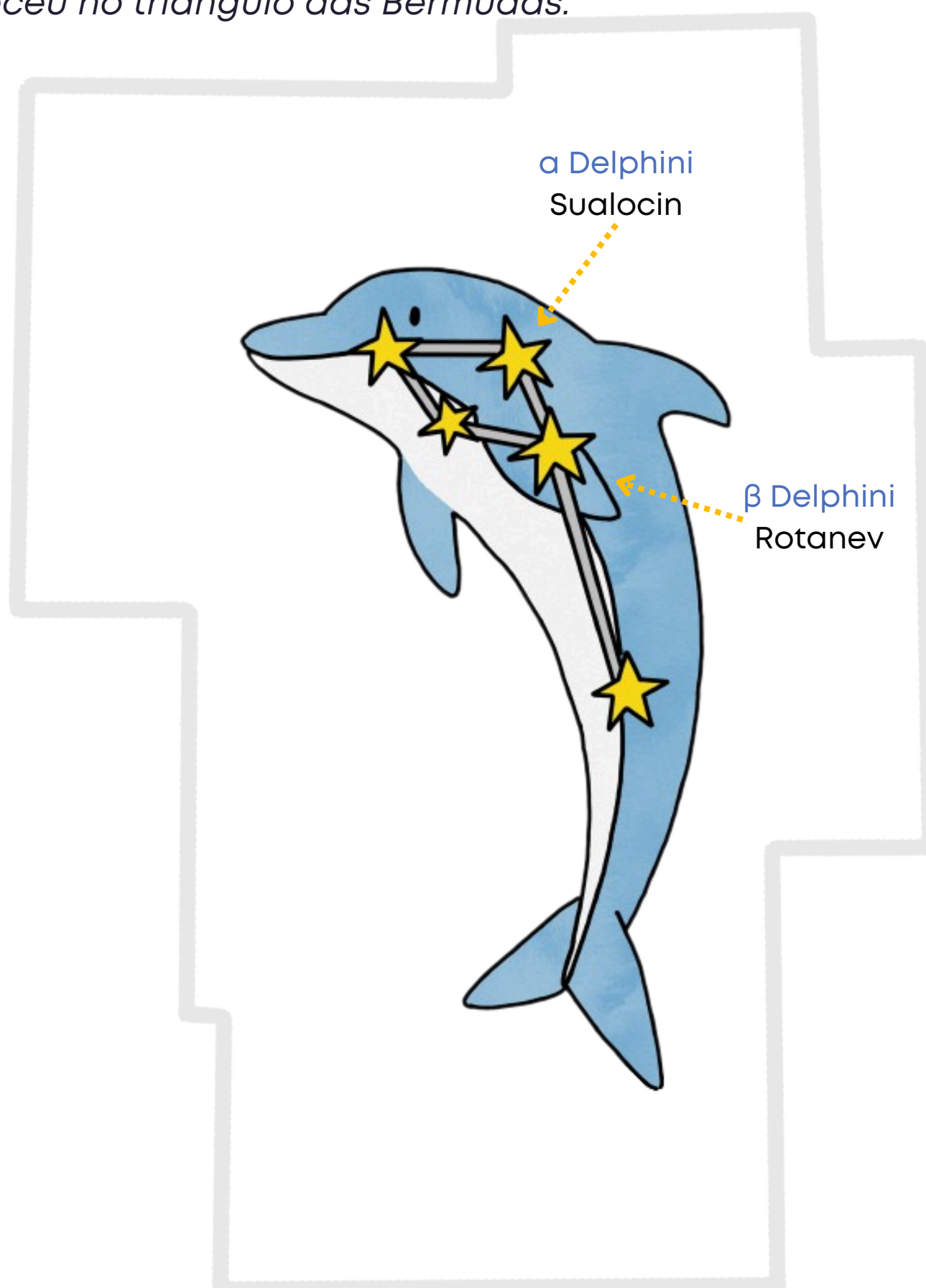

DELPHINUS

a constelación do golfiño

Unha noite, un pescador novel perdeuse na inmensidade do océano. Como non tiña moita experiencia, non sabía orientarse polas estrelas, así que lle preguntou ao fermoso golfiño **Delphinus** por onde se chegaba ao seu destino. Delphinus respondeulle: “Debes seguir cara o oeste sen desviarte. E non lle preguntes a ningún outro mariñeiro nin animal, pois este océano está cheo de mentireiros que o único que queren é quedar co teu barco. Poden parecer amigables, pero non debes xulgar un libro pola súa portada”. Nunca máis se soubo do pescador, pois desapareceu no triángulo das Bermudas.

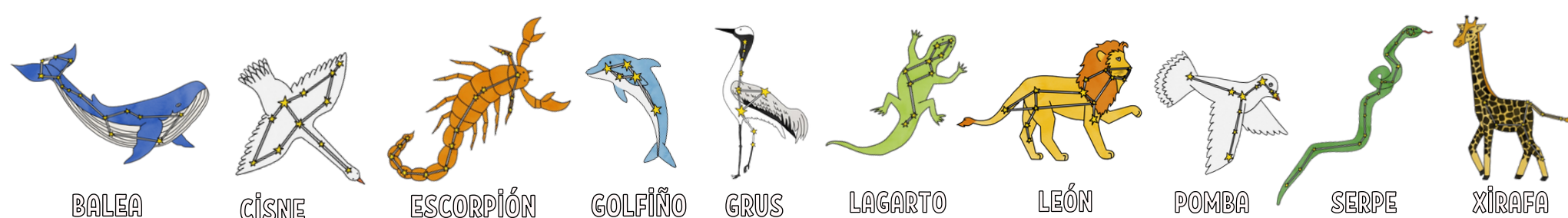
O Golfiño é unha constelación do verán

Sualocin (Nicolaus) e
Rotanev (Venator)
son un xogo de palabras en honra
do astrónomo Niccolò Cacciatore

GOLFIÑO
golfiño

A Unión Astronómica Internacional determinou que o ceo se divide en 88 constelacións, establecendo os seus nomes e os seus límites. Unha tarefa que realizouse dende 1922 ata 1930.

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

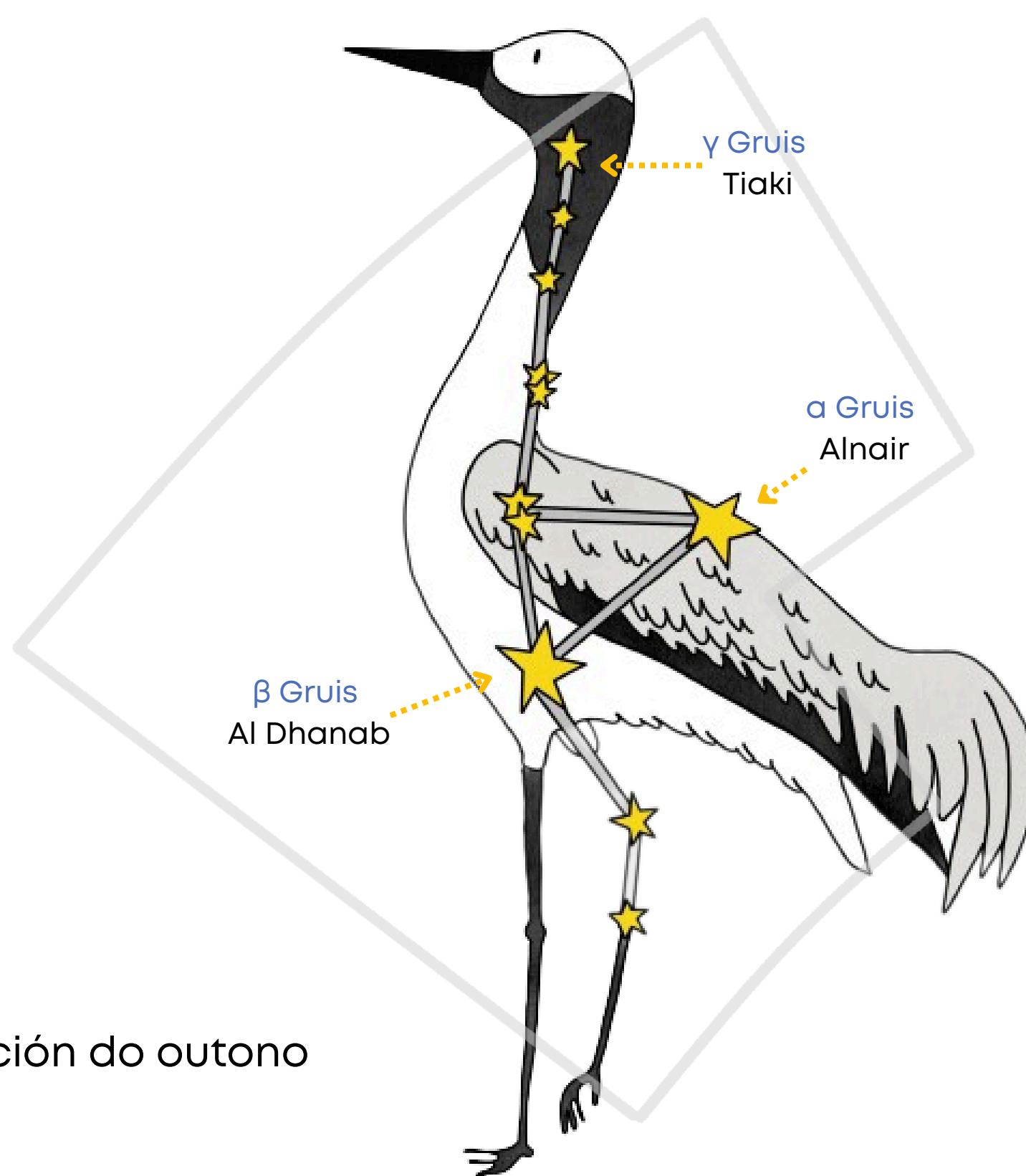

GRUS

a constelación do grou

Grus foi o primeiro grou que comezou a durmir unicamente sobre unha pata. As estrelas, que o observaban polas noites, preguntáronlle intrigadas nunha ocasión o motivo polo que descansaba nesa postura tan estraña. Grus respondeulles de forma sabia: “Axúdame a lembrar que nos momentos difíciles non debemos deixar de esforzarnos por manter o equilibrio da nosa vida. Podemos sentir que temos pouco apoio, pero ese pouco pode bastar para non esborrallarnos. Vale a pena aproveitalo e non desistir”.

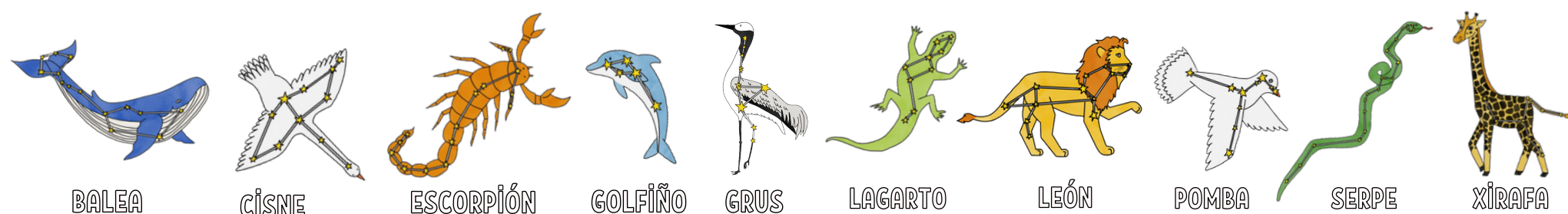
GROU
grou

O Grou é unha constelación do outono

Al-nayyir = a brillante
Al-dhanab = a cola
Tiaki = garda do mar do Sur

As constelacións determinadas pola IAU proveñen, maioritariamente, da cultura europea. Mais na historia e nas diversas civilizacións da Terra identificáronse outras constelacións.

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

DESCOBRER OS ANIMAIS QUE SE AGOCHAN NO FIRMAMENTO

LACERTA

a constelación do lagarto

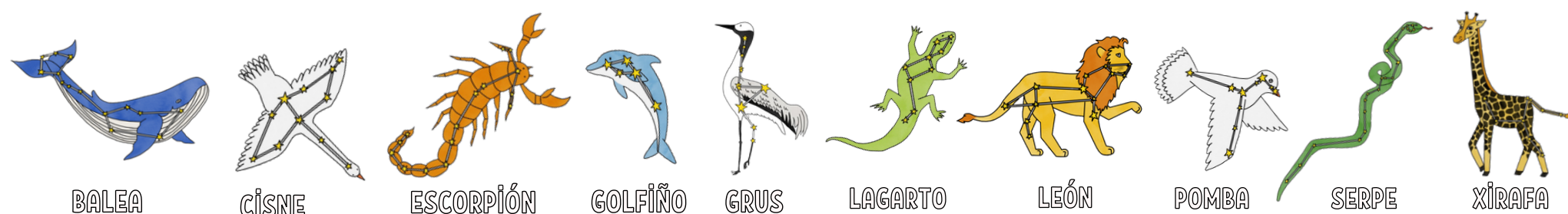
Lacerta, a lagarta, pasaba as noites tombada sobre algunha folla dalgunha árbore esperando a que pasara algunha estrela fugaz á que pedirlle o seu desexo máis ansiado: un anel dourado para ser a lagarta máis elegante entre todos os animais. Agardou horas, días, semanas e meses ata que unha noite observou unha estrela que cruzou velozmente o firmamento, á que Lacerta pediu con todas as súas forzas a xoia que quería. A estrela, que escoitou o seu desexo, fixo que aparecese nun dedo da lagarta un anel de ouro. Lacerta baixou alegremente da árbore para ensinarlle a todo o mundo o seu novo anel. Porén, desapareceu a súa alegría cando se decatou de que a súa familia e amigos xa non vivían alí. Pasara tanto tempo centrada en conseguir o accesorio que descoidou aos seus seres queridos, que a deron por desaparecida. Foi alto o prezo que tivo que pagar por aquel desexo.

LAGARTO
lagarto

O Lagarto é unha constelación do outono

Das 88 constelacións aprobadas pola IAU, dende Galicia podemos ver 70.
Mais non as vemos todas á vez, mudan co paso das horas e dos días.

BALEA

CISNE

ESCORPIÓN

GOLFIÑO

GRUS

LAGARTO

LEÓN

POMBA

SERPE

XIRafa

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

DESCOBRE OS ANIMAIS QUE

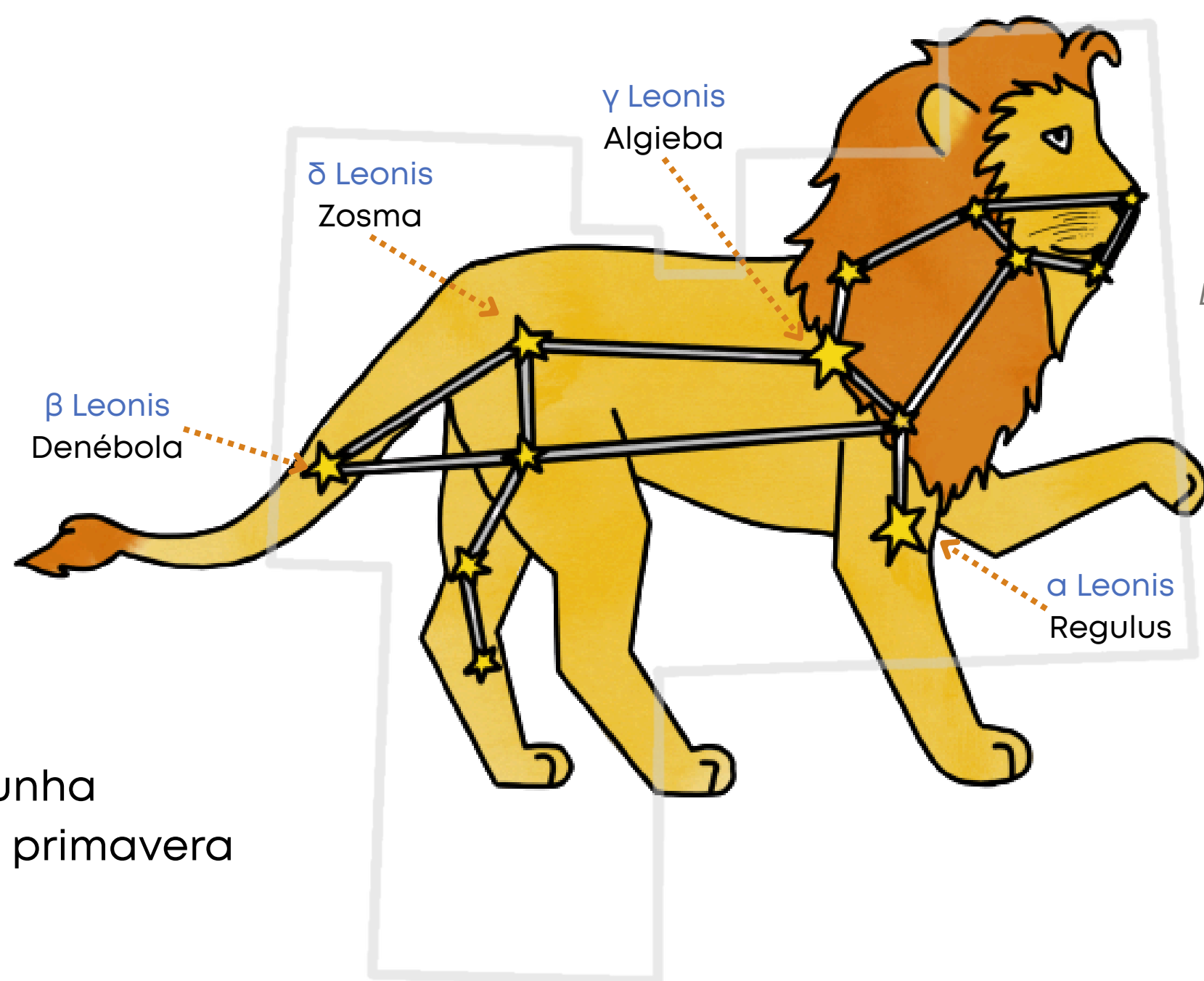
SE AGOCHAN NO FIRMAMENTO

LEO

a constelación do león

Nunha noite de frío inverno alguén petou na porta da casa de **Leo**, o león. Era Grus, que lle quería pedir que lle deixase durmir alí esa noite, xa que estaba de viaxe e non atopaba ningún lugar para descansar. Leo non era un animal moi amable e díxolle que non permitiría que alguén que non fora un león coma el se refuxiase no seu fogar. Grus rogoulle que non se deixase levar polas aparencias, pois a pesar de que os dous pertencían a especies diferentes, ambos eran animais e por iso merecían ser tratados co mesmo respecto. Porén, Leo non o escoitou e botouno da súa casa.

Moito tempo despois, Leo tívose que mudar do seu fogar, pois un incendio destruíra o lugar no que habitaba. Estaba perdido buscando un novo lugar no que asentarse. Tratába de orientarse seguindo as estrelas, que o levaron ata unha casa no medio dun campo. Petou na porta e abriu Grus. Leo recordou quen era e, para a súa sorpresa, deixoulle hospedarse alí a pesar do mal que o tratara no pasado. Grus ensinoulle a Leo a ser amable con todos sempre.

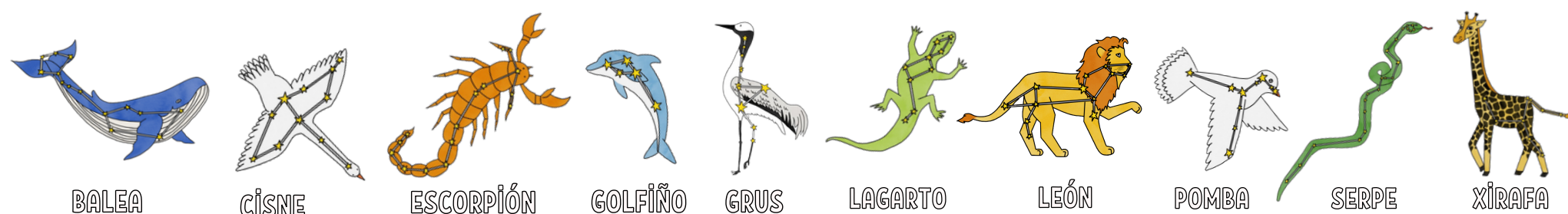

Regulus = 'reiciño'
Dhanab al-asad = a cola do león
Al-jabhaḥ = a fronte
Zōsmos = o cinto / o lombo

O León é unha constelación da primavera

LEÓN
león

As constelacións que vemos mudan ao longo do ano polo movemento de translación da Terra e mudan ao longo dunha noite polo seu movemento de rotación.

BALEA

CISNE

ESCORPIÓN

GOLFIÑO

GRUS

LAGARTO

LEÓN

POMBA

SERPE

XIRafa

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

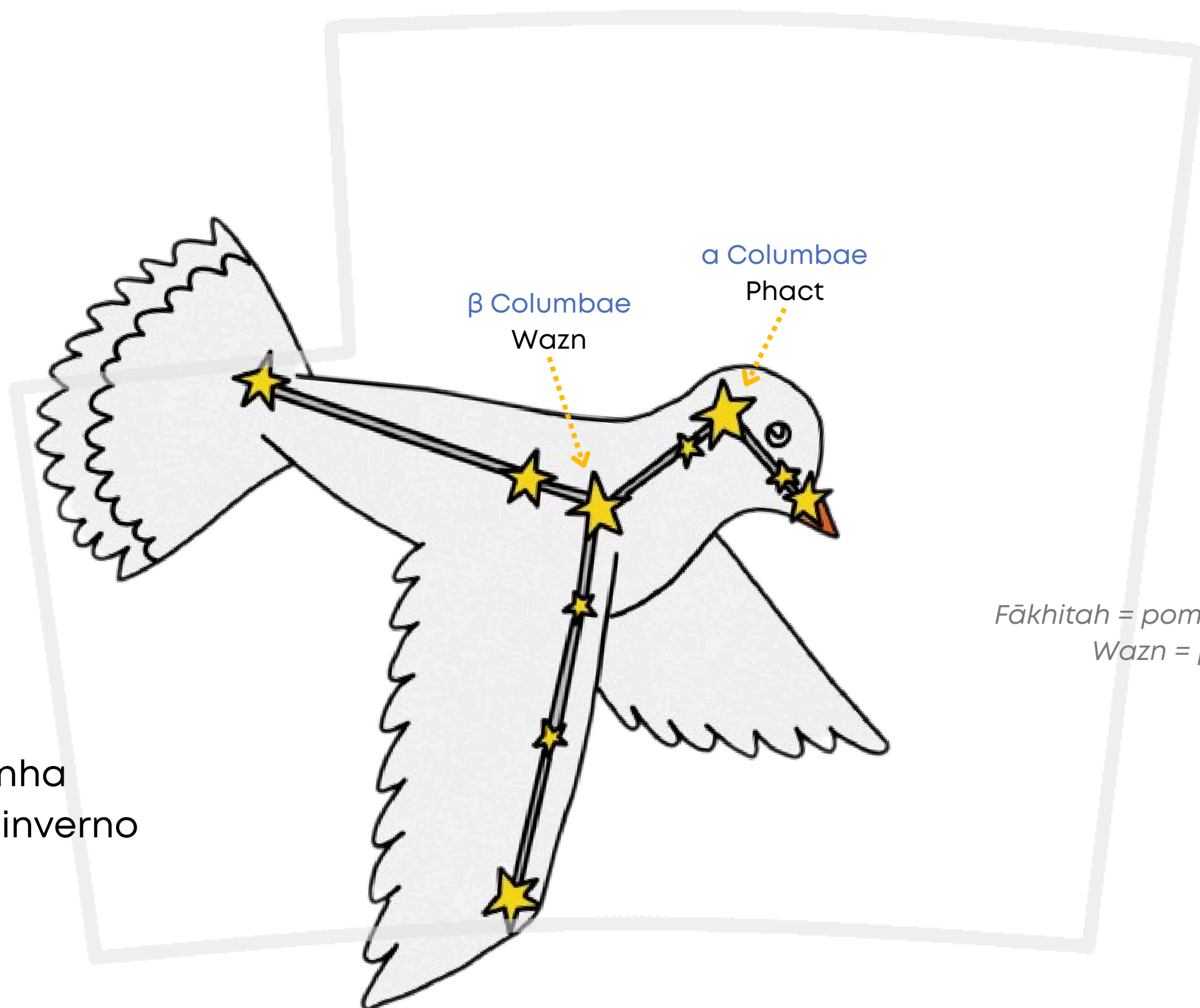

COLUMBA

a constelación da pomba

Columba era unha pomba moi ambiciosa. Estaba marabillada polas estrelas e tiña intención de voar tan alto como fose preciso para chegar ata elas. Os seus pais prohibíronlle facelo, cousa que desgustou moito a Columba. Unha noite, farta desta prohibición, escapou do seu niño e púxose a voar cara arriba sen mirar atrás. Chegou un punto no que facía tanto frío que as ás de Columba conxeláronse, o que lle fixo caer en picado por non ser capaz de voar. Estaba a punto de chocar contra o chan cando apareceron os seus pais para recollela. Nese momento, entendeu que a advertencia que lle fixeran era para protexela e que non lle pasase algo malo e, desde aquela, non volveu a ignorar as recomendacións dos seus pais.

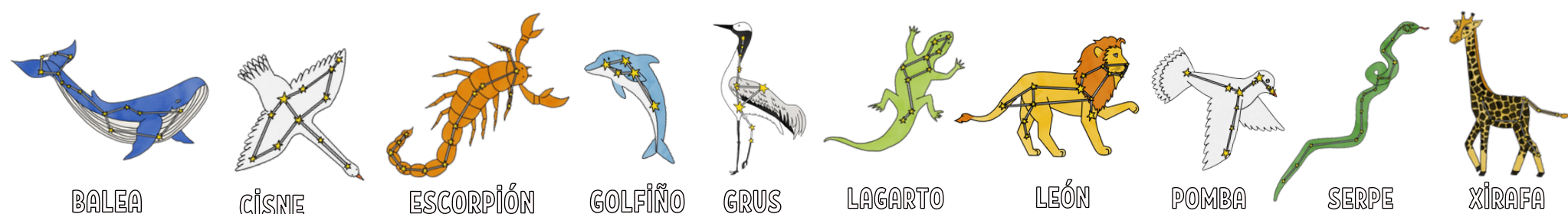
POMBA
p o m b a

A Pomba é unha constelación do inverno

Fākhītah = pomba anelada
Wazn = peso

As sociedades primitivas observan as estrelas, a Lúa e o Sol e decatáronse de que os seus movementos (hoxe sabemos que son aparentes) eran cíclicos e mudaban ao longo do ano.

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

SERPENS

a constelación da serpe

O aniversario de Columba estaba cada vez máis preto e a súa gran amiga a serpe **Serpens** quería facerlle un agasallo. Pero Columba era unha pomba esixente e díxolle que como agasallo quería que lle regalaran, nada máis e nada menos, que unha estrela do firmamento. Serpens sabía que o seu desexo era imposible, xa que as estrelas non se poden posuír porque realmente a natureza non nos pertence. Porén, fixo uso do seu enxeño e levou a Columba polo seu aniversario á beira dunha gran lagoa. Díxolle Serpens á pomba: “Non te podo agasallar cunha estrela, porque non temos dereito a apropiarnos da natureza. Pero o que si que podo facer é achegarche a súa beleza. Mira a auga”. Columba quedou abraiada co espectáculo de luces que se formaba ao seren reflectidas as estrelas naquela lagoa. Serpens e Columba pasaron toda a noite xuntas gozando daquel espectáculo; ese foi o mellor agasallo de aniversario que puido recibir.

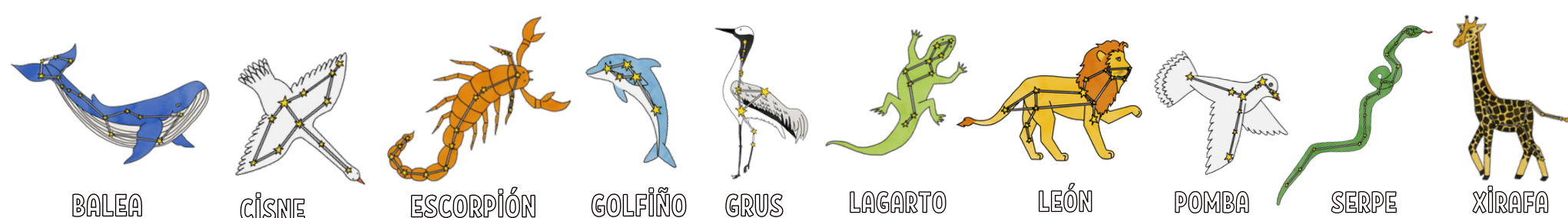
A Serpe é unha constelación do verán

SERPE

serpe

A partir do estudo da saída, cumio e posta dos astros desenvolveron métodos para determinar os seus calendarios e predicir o comportamento estacional da natureza.

Descúbreos todos en:

O FIRMAMENTO ANIMADO

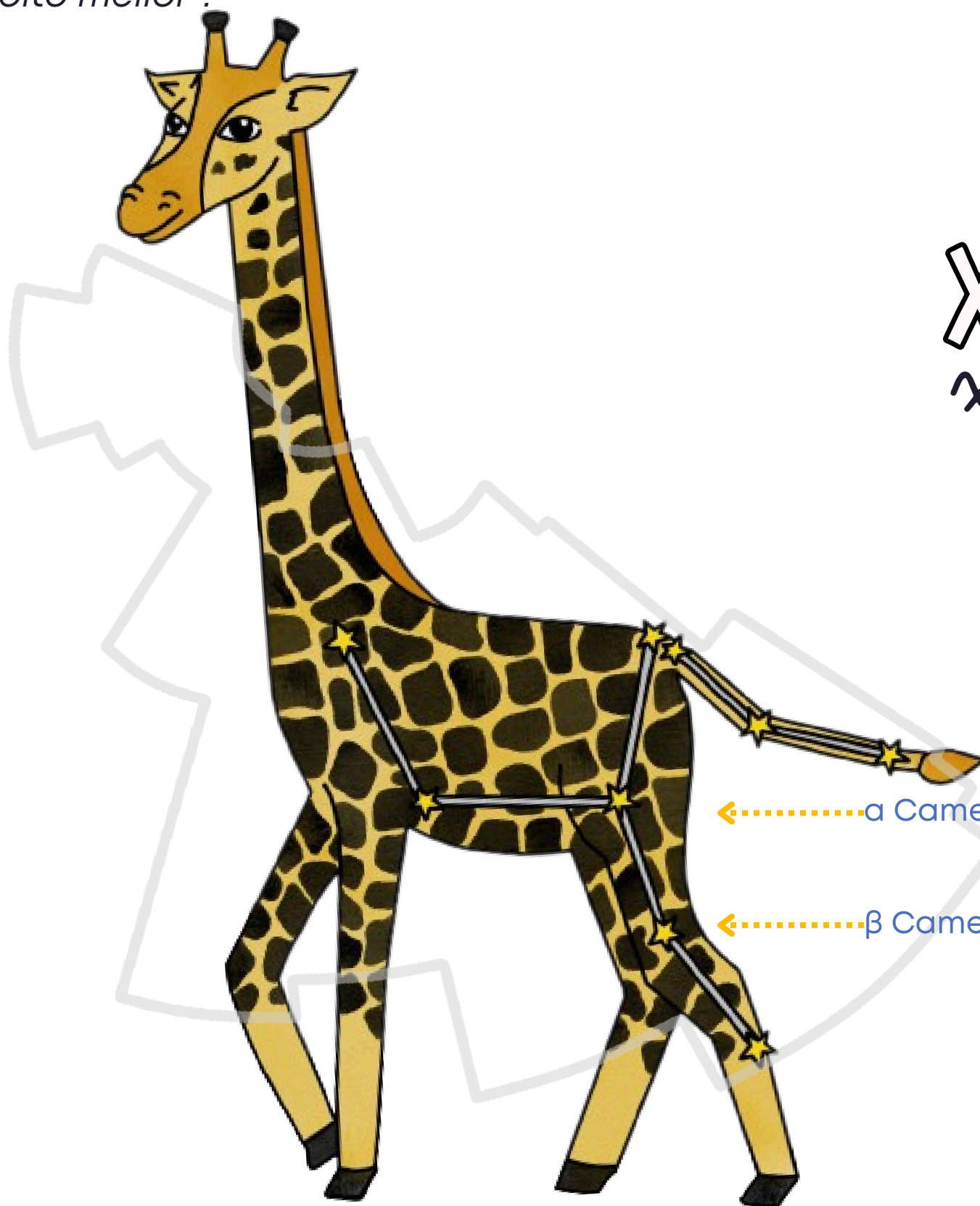
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>

CAMELOPARDALIS

a constelación da xirafa

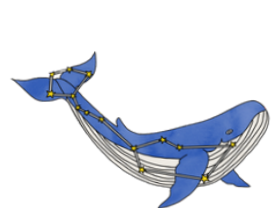
Camelopardalis era unha xirafa con aires de diva. Estaba celosa dos paxaros, porque eran os únicos animais que podían estar por enriba dela. Como non soportaba que alguén a superase, comía as follas das árbores nas que os paxaros poñían os seus niños. Nunha ocasión estaba Lacerta tomando o sol sobre unha folla e case foi comida pola xirafa. Sabendo ben das súas malas intencións, rifoulle dicindo: “Deberías aprender das estrelas. Non hai ninguén máis alto ca elas, pero non se senten superiores. Ao contrario, escoitan humildemente os nosos desexos e axúdannos alumeándonos nas noites máis escuras. Proba a mirar desde abaixo, como fan as estrelas. Xa verás como o mundo se ve moito mellor”.

XIRAFa
xirafa

A Xirafa é unha constelación circumpolar

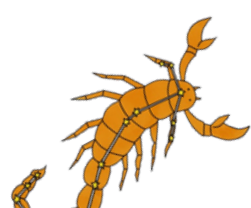
Podes saber con exactitude que constelacións están visibles cada noite empregando un planisferio celeste. Ten en conta que algunhas constelacións son febles de ver ou vense parcialmente.

BALEA

CÍSNE

ESCORPIÓN

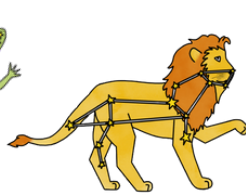
GOLFÍÑO

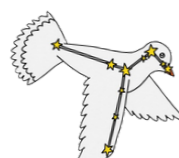
GRUS

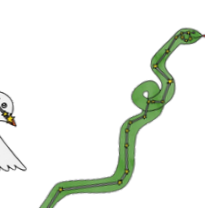
LAGARTO

LEÓN

POMBA

SERPE

XIRAFa

Descúbreos todos en:
O FIRMAMENTO ANIMADO
<https://agrupacionio.com/gl/materiales-didacticos/>